

KESİŞİMSELLİK KAVRAMI ÜZERİNE HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ANALİZİ (2011-2022)

Melih COŞGUN¹, Şükrü TÜRKÖZ²

Öz

Bu çalışmanın amacı, kesişimsellik kavramı üzerine Türkiye’de hazırlanan lisansüstü tezleri bazı değişkenler bağlamında analiz etmektir. Çalışma ayrıca, konuya ilgi duyan araştırmacılar için bir rehber oluşturmayı amaçlamaktadır. Araştırma nitel bir araştırmadır ve veriler doküman incelemesi yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Bu kapsamda kesişimsellik kavramıyla ilgili 2011-2022 yılları arasında hazırlanan ve Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı 55 lisansüstü tez tespit edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Türkiye üniversitelerinde kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunda nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Tez çalışmalarında veri toplama tekniği olarak ise ağırlıklı olarak derinlemesine görüşme/mülakat tekniği tercih edilmiştir. Araştırma bulgularına göre kesişimsellik kavramı üzerine en çok sayıda lisansüstü tez Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi bünyelerinde tamamlanmıştır. Kavramla ilgili en çok çalışılan konular göç/sığınmacılar teması başta olmak üzere çalışma hayatı ve bazı meslek gruplarına (akademisyenler, öğretmenler, din eğitimcileri, bilgi çalışanları, hemşireler ve avukatlar) mensup çalışanların karşılaştığı sorunlar olarak tespit edilmiştir. Kesişimsellik kavramı Batıda feminist literatürün eleştirisi temelinde ortaya çıktığından dolayı çalışmalar kadınların uğradığı katmanlı eşitsizliklere odaklanırken Türkiye özelinde ise daha çok göç olgusuna yoğunlaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset Sosyolojisi, Feminist Kuram Eleştirisi, Kesişimsellik, Lisansüstü Tezlerin Analizi

JEL Kodları: Z130, Z180

ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES ON THE CONCEPT OF INTERSECTIONALITY (2011-2022)

Abstract

The aim of this study is to analyze the postgraduate theses prepared in Turkey on the concept of intersectionality. The study also aims to create a guide for researchers interested in the subject. The research is qualitative research and the data were collected using the document analysis method. In this context, 55 postgraduate theses prepared between 2011-2022 on the concept of intersectionality and registered in the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education were identified. Descriptive content analysis technique was used in the analysis of the data. Qualitative research methods were used in the majority of postgraduate theses on the concept of intersectionality in Turkish universities. In the thesis studies, in-depth interview/interview technique was preferred as the data collection technique. According to the research findings, the most postgraduate theses on the concept of intersection were completed at Ankara University, Hacettepe University and Sabancı University. The most studied topics related to the concept have been identified as the problems faced by employees belonging to working life and some occupational groups (academics, teachers, religious educators, knowledge workers, nurses and lawyers), especially the theme of migration/refugees. Since the concept of intersectionality emerged on the basis of the criticism of feminist literature in the West, studies focused on the stratified inequalities suffered by women. In the case of Turkey, studies have focused more on the phenomenon of migration.

Keywords: Political Sociology, Criticism of Feminist Theory, Intersectionality, Analysis of Graduate Theses

JEL Codes: Z130, Z180

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, melihcosgun@ohu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0017-0600>

² Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi, sukruturkoz@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-6185-3785>

GİRİŞ

Siyaset sosyolojisi çalışmalarında son yıllarda öne çıkan konulardan biri de feminist kuramın eleştirisi özelinde kesişimsellik olgusudur. Kesişimsellik kavramı temelde feminist teorinin merkeze aldığı tek tip kadınlık deneyiminin reddiyesi üzerine inşa edilmiştir. Kavram, kadınların ataerkil toplum düzenindeki dezavantajlı durumunu aşarak maruz kalınan katmanlı eşitsizliklere vurgu yapar. Bununla beraber kesişimsellik olgusu yalnızca toplumsal cinsiyet ve sosyal eşitsizlik çalışmalarıyla sınırlı kalmayıp aynı zamanda siyasal bilimi çalışmaları bağlamında siyasal iktidara muhalefet etmenin bir yansıması olarak da kabul edilebilir. Bu anlamda kavramın üç temel değişkeni olan “ırk (etnisite), toplumsal cinsiyet ve sınıf” (Durutürk, 2018a) analizleri üzerinden toplumda var olan eşitsizlikler siyasal bağlamda eleştirilmektedir. Batı’da kesişimsellik üzerine çalışmalar 1980’li yıllardan itibaren ivme kazanmıştır. Türkiye’de kavram üzerine ilk çalışmalar nispeten daha geç ortaya çıkmıştır. Bu açıdan kesişimsellik kavramının akademik çalışmalarda yer alması 2010 yılı sonrası dönemde karşımıza çıkar. Başka bir deyişle kesişimsellik kavramına yönelik akademik ilginin oldukça yeni olduğu söylenebilir. Kavram üzerinde çalışmayı planlayan araştırmacıların literatürü bütüncül olarak görmeleri önemlidir. Bu çalışma ilgili araştırmacılara yol göstermek için Türkiye’de kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü çalışmaları analiz etmektedir. Bu kapsamda çalışmada öncelikle kesişimsellik kavramı teorik düzeyde ele alınacak, sonrasında, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden ulaşılan lisansüstü tezler, doküman incelemesi yöntemi ve betimsel içerik analizi tekniği kullanılarak yıl, üniversite, enstitü ve anabilim dalı, yazım dili, yöntem (araştırma deseni), veri toplama/analiz teknikleri ve konu kategorilerinde incelenecektir.

KESİŞİMSELLİK ÜZERİNE

Kesişimsellik olgusunun daha iyi anlaşılabilmesi için eleştirisi üzerine kurulduğu feminist kuramın tarihsel gelişimine bakmakta yarar vardır. Feminist literatür Christine de Pizan’ın 1405 yılında kaleme aldığı *The Book of The City of Ladies* kitabında, Orta Çağ Avrupası’nda kadınların ezilmesine karşı çıkması ve kadınların ikinci sınıf yurttaş olarak kabulünün reddiyesiyle başlatılabilir. Bu reddiyenin bilinçli ve sistematik hale gelmesi için ise kapitalizmin gelişmesi, burjuva devrimlerinin yaşanması ve üretimin kamusal alana taşınıp farklılaşması gerekecekti (Çakır, 2010, s. 416). Feminizm aslen; kadınların iktisadi açıdan sömürülmesine, eve mahkûm edilmesine, cinsel açıdan nesneleştirilmesine, siyasal temsilden uzaklaştırılmasına, aşağılanmasına ve temel haklarının çiğnenmesine karşı çıkan bir teori olmuştur (MacKinnon, 2003, s. 183). Feminizmin kolektif bir kadın hareketi olarak başlangıcı 19. yüzyılın sonları 20. yüzyılın başlarıdır. Bir dünya görüşü olarak feminizm eşitlik fikri üzerine edilmiş bir yaklaşımdır. Kesişimsellik ile birbirlerine temas noktası ise feminizmin üzerine inşa edildiği eşitlik fikri değil ikinci kuşak feminist düşüncede vurgulanan farklılıklar bahsidir (Savran, 2019, s. 185). İkinci dalga feminizm

akımının odaklandığı farklılıklar bahsi aslen ataerkil toplum düzeninde kadın bilincinin yükseltilmesi faaliyeti şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Durutürk, 2018b, s. 77-78). Diğer bir ifadeyle bu akımın gündemi kadın ile erkek arasındaki farklılıklardır. Değinen bilinçlenme süreci kadının erkek egemen toplumda bir yandan maruz kaldığı zulmü anlamasını sağlayacaktı diğer yandan da bu eşitsizliklerden kurtulmasına yardımcı olacaktı (Bell, 2016, s. 19). İş bu noktada ikinci kuşak feminizmin dile getirdiği farklılıklar, üçüncü kuşak feminist akımda kadınların kendi öz farklılıklarının bizatihi kadın hareketlerinin merkezinde yer alması gerektiği iddiasını beraberinde getirmiştir (Çaha, 2017, s. 357). Feminizmin taşıdığı bu boyut; toplumsal cinsiyet, ırk ve sınıf temelli kadının maruz kaldığı çok boyutlu ayrımcılık diğer bir ifadeyle kesişimsellik, post-yapısalcı ve post-modern zamanlarda post-feminizm olarak da nitelendirilmektedir (Showden, 2009, s. 169).

Kesişimsellik, kadınlar arasındaki farklılıkları göz ardı etmesi nedeniyle (Nash, 2008, s. 2-3) ikinci ve üçüncü dalga feministlerce eleştirilen feminizm literatürünün salt bir biçimde beyaz, orta sınıf ve eğitilmiş kadınlara odaklanmasını kabul etmeyen (Shields, 2008, s. 302-303) farklı kadınlık deneyimlerinin olduğunu; beyaz bir kadın ile siyahi bir kadının, işçi bir kadın ile beyaz yakalı bir kadının, yoksul bir kadın ile zengin kadının arasındaki benzerlikler kadar farklılıkların da vurgulanmasını talep eden bir yaklaşımdır (Afyonoğlu, 2020, s. 705). Diğer bir ifadeyle kavram, böyle bir durumda siyahi bir kadının cinsiyet, ırkçılık ve yoksullukla mücadele konusunda beyaz bir kadına nazaran dezavantajlı olduğunu savunmaktadır (Prins, 2006, s. 278). Kavram, çok boyutlu; cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, kurumsal ve kavramsal düzenlemeler ve tüm farklılıkların etkileşimleri ve bunların sonuçlarına odaklanır (Davis, 2008, s. 68). Kesişimsellik, toplumsal düzen içerisindeki hegemonya ve hiyerarşi ile mücadeleyi amaçlayan teorik bir araçtır (McCall, 2005, s. 1771).

Kesişimsellik kavramının gelişim seyrine dair ilk sınıflandırma Nash (2011, s. 445) tarafından üç dönem şeklinde yapılmıştır. İlki erken dönem olarak adlandırılan 1968-1987 yılları arasında beyazların hâkimiyetindeki sosyal, siyasi ve ekonomik düzenin eleştirisi ve bu duruma karşı teorik tartışmaların yapıldığı dönemdir. Bir kırılma anı olarak ikinci dönem ise kesişimselliğin kavramsallaştığı 1988-1990 yıllarıdır. Gerek Kimberle Crenshaw (1989, 1991) gerekse Patricia Hill Collins (1989) bu yıllarda yapmış olduğu çalışmalarla kesişimsellik kavramını siyahi feminizmin odak noktası konumuna getirmiş ve feminizm literatüründe siyahi feminizmin akademide yer edinmesini sağlamıştır. Son aşama 1999 yılından itibaren günümüze değin süregelen hip-hop feminizm olarak adlandırılan dönemdir (Nash, 2011, s. 445, 455).

Türkiye’de kesişimsellik kavramına dair akademik çalışmalar ancak 2010’lu yıllarla birlikte görüldüğü de (Tokdoğan, 2013; Burgan, 2015) özellikle sosyal çalışmalar bağlamında zengin bir ulusal literatürden

bahsetmek mümkün değildir (Afyonoğlu, 2020, s. 700). Kesişimsellik kavramı üzerine üniversiteler bünyesinde hazırlanan lisansüstü tezlerin ise benzer şekilde 2011 yılından itibaren literatüre girdiği görülmektedir. Başlangıçta bir elin parmak sayısını geçmeyen lisansüstü çalışmaların sayısı özellikle 2017 yılından itibaren dikkat çekici biçimde artış göstermeye başlamıştır. 2023 yılı itibariyle kavramla ilgili elliden fazla lisansüstü tez tamamlanmıştır. Bu anlamda son yıllarda Türkiye’de lisansüstü çalışmalar bağlamında kesişimsellik kavramına olan ilgi giderek artmaktadır. Bununla birlikte Türkiye’de kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezleri çok boyutlu olarak analiz eden bir çalışma yoktur. Bu çalışma, kesişimsellik kavramı üzerine Türkiye’de hazırlanan lisansüstü tezleri çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca incelemenin konuyla ilgili çalışmalara bütüncül bir bakış açısı sağlaması ve gelecek dönemlerde kavramla ilgili hazırlanması planlanan çalışmalar noktasında araştırmacılara yön göstermesi hedeflenmektedir. Belirtilen amaçlar doğrultusunda incelemenin genel çerçevesi tezlerin üniversiteler, enstitüler ve ana bilim dallarına göre dağılımı, tezlerin yıllara ve lisansüstü düzeylere (yüksek lisans ve doktora) göre dağılımı, tezlerde kullanılan araştırma desenleri/yöntemleri, tezlerde kullanılan veri toplama ve analiz yöntemleri, tezlerin yazım dili ve tezlerin konulara göre dağılımı gibi temel başlıklar bağlamında belirlenmiştir.

METODOLOJİ

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de kesişimsellik (intersectionality) kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezleri çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Kesişimsellik konusunda tez veya makale hazırlamayı planlayan araştırmacıların öncelikle kavramla ilgili lisansüstü çalışmalara dair literatürü taramaları beklenmektedir. Bu açıdan çalışma, konuya ilgi duyan akademisyenlere kavramla ilgili lisansüstü çalışmalar literatürünü tanıtmayı ve onları kesişimsellik bağlamında çalışılmasına ihtiyaç duyulan özgün konulara yönlendirebilmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden “doküman incelemesi” yöntemi kullanılmış ve verilerin analizinde “betimsel içerik analizi” tekniği tercih edilmiştir. Nitel araştırmalarda doküman incelemesi “araştırması hedeflenen konular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır” (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 187). Betimsel içerik analizi ise “belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların ele alınıp eğilimlerinin ve araştırma sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır” (Çalık ve Sözbilir, 2014, s. 34). Betimsel içerik analizinde temel amaç eğilimleri ve literatürdeki boşlukları belirlemekle birlikte gelecekte yapılması planlan çalışmalara yol göstermektir. Belirli bir alanda, belirli bir dönemde yürütülen çalışmaları kategoriler dahilinde tasnif etmek, betimsel içerik analizinin kullanıldığı çalışmalarda en yaygın uygulamadır (Birgili vd., 2021, s. 373; Dinçer, 2018, s. 181; Ültay vd., 2021, s. 190). Bu çalışmada, Türkiye’de kesişimsellik kavramı bağlamında hazırlanan lisansüstü çalışmalardaki genel eğilimlerin ve literatürdeki boşlukların

betimsel içerik analizi tekniği kullanılarak tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini, Türkiye’de kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Kesişimsellik (Intersectionality) kavramının kullanıldığı ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı bulunan tezlerin tamamı örneklem kapsamına alınmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmanın amacı doğrultusunda kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin tespit edilebilmesi için YÖK Ulusal Tez Merkezi sistemi üzerinden bir tarama gerçekleştirilmiştir. Sistemin arama motorunda “başlık, konu ve dizin” sınırlaması olmaksızın “Kesişimsellik” ve “Intersectionality” terimleri ile yapılan tarama sonucunda, kavramla ilgili 2011-2022 yılları arasındaki tamamlanmış toplam 55 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezlerden 37’si yüksek lisans, 18’i ise doktora tezidir. Tez sistemindeki kayıtlarda konuyla ilgili yurtdışındaki üniversitelerde hazırlanan 3 adet lisansüstü çalışmaya ulaşılmıştır. Söz konusu çalışmalar Türkiye dışındaki üniversiteler bünyesinde tamamlanmasına rağmen YÖK tez veri sisteminde kayıtlı olarak görünmektedir. Konuyla ilgilenen araştırmacıların bilgisine sunulması amacıyla yurtdışı enstitülerde tamamlanan bu çalışmalar da inceleme kapsamına dâhil edilmiştir. Çalışma kapsamında yalnızca tamamlanarak tez veri sistemine kaydedilen lisansüstü çalışmalar incelenmiştir. Henüz devam etmekte olan tezler inceleme kapsamına dâhil edilmemiştir. Tarama sonrasında tespit edilen lisansüstü çalışmalar “tezlerin yılı, tezin hangi üniversite, enstitü ve anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı, yazım dili, tezin yöntemi (araştırma deseni), tezde kullanılan veri toplama/analiz teknikleri ve tezin konusu” olarak belirlenen kategoriler altında tasnif edilmiştir. Tasnif sonucunda elde edilen bulgular frekans ve yüzde dağılım tablolarında gösterilerek yorumlanmıştır. İncelenen tezler D (Doktora Tezi) ve Y (Yüksek Lisans Tezi) şeklinde kodlanarak çalışmanın ekinde kronolojik olarak listelenmiştir.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Türkiye’de “kesişimsellik” kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında (Tablo 1), çalışmaların %67’sinin yüksek lisans, %33’ünün de doktora tez çalışması olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinin oranı doktora tezlerinin oranından oldukça yüksektir. Kavramla ilgili tezlerin tamamının 2011 yılı sonrasında tamamlandığı görülmektedir. Kavram üzerine hazırlanan çalışmaların büyük çoğunluğu (%86) 2017 yılı sonrasında gerçekleştirilmiştir. En yüksek oranda (%18) çalışmanın (10 adet) 2022 yılında tamamlandığı görülmektedir. 2017 ve 2020 yılları da tamamlanan 9’ar adet tez çalışması (%16) ile dikkat çekmektedir. Verilerden yola çıkarak kesişimsellik kavramının Türkiye’de lisansüstü çalışmalar bağlamında oldukça yeni tarihlerde keşfedildiği ve son birkaç yılda

lisansüstü tezlerin sayısının gittikçe artmaya başladığı söylenebilir. Bununla birlikte kavram üzerinde duran lisansüstü çalışmaların sayıca yeterli olduğu henüz söylenemez.

Tablo 1: Lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı

Yıl	Y. Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
2011	1		1	2
2012	1		1	2
2013	1	2	3	5
2016	2	1	3	5
2017	4	5	9	16
2018	5	1	6	11
2019	4	3	7	13
2020	8	1	9	16
2021	3	3	6	11
2022	8	2	10	18
Toplam	37	18	55	100%

Türkiye’de “kesişimsellik” kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında (Tablo 1), çalışmaların %67’sinin yüksek lisans, %33’ünün de doktora tez çalışması olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinin oranı doktora tezlerinin oranından oldukça yüksektir. Kavramla ilgili tezlerin tamamının 2011 yılı sonrasında tamamlandığı görülmektedir. Kavram üzerine hazırlanan çalışmaların büyük çoğunluğu (%86) 2017 yılı sonrasında gerçekleştirilmiştir. En yüksek oranda (%18) çalışmanın (10 adet) 2022 yılında tamamlandığı görülmektedir. 2017 ve 2020 yılları da tamamlanan 9’ar adet tez çalışması (%16) ile dikkat çekmektedir. Verilerden yola çıkarak kesişimsellik kavramının Türkiye’de lisansüstü çalışmalar bağlamında oldukça yeni tarihlerde keşfedildiği ve son birkaç yılda lisansüstü tezlerin sayısının gittikçe artmaya başladığı söylenebilir. Bununla birlikte kavram üzerinde duran lisansüstü çalışmaların sayıca yeterli olduğu henüz söylenemez.

Tablo 2: Lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	Y. Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Ankara Üniversitesi	4	2	6	11
Hacettepe Üniversitesi	4	2	6	11
Sabancı Üniversitesi	4	1	5	9
Boğaziçi Üniversitesi	4		4	7
İstanbul Üniversitesi	3	1	4	7
İstanbul Bilgi Üniversitesi	2	1	3	5
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2	1	3	5
Gaziantep Üniversitesi	2		2	4
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	1	2	4
Marmara Üniversitesi		1	1	2
Kocaeli Üniversitesi		1	1	2
Atatürk Üniversitesi	1		1	2
Sakarya Üniversitesi	1	1	1	2
Bursa Uludağ Üniversitesi	1		1	2
Balıkesir Üniversitesi		1	1	2
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi		1	1	2
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi		1	1	2
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	1		1	2
İstanbul Aydın Üniversitesi	1		1	2
Yaşar Üniversitesi	1		1	2
Selçuk Üniversitesi		1	1	2
Üsküdar Üniversitesi	1		1	2
Çukurova Üniversitesi	1		1	2
Uşak Üniversitesi	1		1	2
Anadolu Üniversitesi	1		1	2
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	1		1	2
South Carolina State University		1	1	2
Brock University, Ontario	1		1	2
Brunel University, London		1	1	2
Toplam	37	18	55	100%

Kesişimsellik alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında (Tablo 2) en fazla tezin Ankara Üniversitesi (6), Hacettepe Üniversitesi (6) ve Sabancı Üniversitesi (5) bünyesinde tamamlandığı görülmektedir. Bunları 4'er sayıda tezle İstanbul ve Boğaziçi Üniversiteleri takip etmektedir. Türkiye'de kesişimsellik kavramıyla ilgili hazırlanan lisansüstü tezlerin %45'i ilk beş sıradaki bu üniversitelerin bünyelerinde tamamlanmıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesi (3) ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi (3) konuyla ilgili lisansüstü tezlerin sayıca daha çok hazırlandığı diğer üniversiteler olarak dikkat çekmektedir. Kesişimsellik konusunun yüksek lisans düzeyinde Ankara, Hacettepe, Sabancı ve Boğaziçi Üniversitelerinde, doktora düzeyinde ise Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinde görece daha fazla önemsendiği yorumu yapılabilir. Konuyla ilgili devlet üniversiteleri bünyesinde vakıf üniversitelerine nazaran daha çok çalışma yapıldığı görülmektedir. Ancak kavram üzerine hazırlanan lisansüstü çalışmalar açısından belirli bir üniversitenin ön plana çıktığı söylenemez. Gelecek dönemde tıpkı diğer konu başlıklarında olduğu gibi üniversitelerin bölüm ve anabilim dallarında kesişimsellik kavramına ilgi duyan akademisyen sayısının olası artışı kavram üzerine hazırlanacak lisansüstü tezlerin de sayıca artmasında etkili olabilir.

Kavramla ilgili lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımına bakıldığında (Tablo 3) tezlerin çok büyük oranda (%75) Sosyal Bilimler Enstitülerinin bünyesinde hazırlandığı görülmektedir. Toplumsal cinsiyet çalışmaları³ ve Feminist kuram eleştirisi çerçevesinde değerlendirebileceğimiz kesişimsellik kavramının sosyal alanlara ait disiplinlerde daha çok çalışılması beklenen bir durumdur. Diğer taraftan Türkiye'de üniversiteler arasındaki farklı idari yapılanmalar nedeniyle Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde hazırlanan tezler (%6) de sosyal alanlar kapsamına dâhil edilebilir. Kavramla ilgili tez çalışmalarının tamamlandığı diğer enstitüler olan Göç Enstitüsü (1), Güzel Sanatlar Enstitüsü (1) ve A.İ.İ.T. Enstitüsü (1) gibi kurumlar da esasen sosyal alanlara ait disiplinlere odaklanan enstitülerdir. Bu bakımdan kesişimsellik kavramı üzerinde Türkiye'de hazırlanan lisansüstü tezlerin neredeyse tamamının sosyal bilimlere ait akademik birimlerde tamamlandığı söylenebilir. Tablo 3'te en dikkat çekici husus konuyla ilgili yurtdışı enstitülerde hazırlanan 3 adet lisansüstü çalışmanın bulunmasıdır. Güneş (2017) ve Çayır (2017) tarafından hazırlanan doktora tezleri ile Boyacıoğlu (2017) tarafından hazırlanan yüksek lisans tez çalışması Türkiye dışındaki üniversiteler bünyesinde tamamlanmasına rağmen YÖK tez veri sisteminde kayıtlı olarak görünmektedir.

³ Toplumsal cinsiyet kavramı, cinsiyetin sadece biyolojik özellikleri ifade etmediğini ve bireyin ait olduğu cinsiyetine ilişkin bilgiye toplumsal düzlemde bireyden beklenen davranış kalıplarına göre sahip olduğunu ifade eder. Bu açıdan Toplumsal cinsiyet çalışmaları bir toplumda bireye biçilen konuma odaklanır (Vatandaş, 2003, s. 29).

Tablo 3: Lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımı

Enstitü	Y. Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	28	13	41	75
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	4	2	6	11
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	1	2	4
Göç Enstitüsü	1		1	2
Güzel Sanatlar Enstitüsü	1		1	2
A.İ.İ.T. Enstitüsü	1		1	2
Yurtdışı Enstitü	1	2	3	5
Toplam	37	18	55	100%

Kesişimsellik kavramı üzerine tamamlanan lisansüstü tezlerin Ana Bilim Dallarına göre dağılımı incelendiğinde (Tablo 4), en çok sayıda tezin sırasıyla Sosyoloji (12), Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (6) ve Kadın Çalışmaları (5) Ana Bilim Dallarında hazırlandığı görülmektedir. Sosyal Hizmet (4), Felsefe (4) ve Kültürel Çalışmalar (3) Ana Bilim Dalları da konuyla ilgili çalışmaların öne çıktığı akademik birimlerdir. Kesişimsellik kavramının yüksek lisans düzeyinde daha çok Sosyoloji (7) ve Kadın Çalışmaları (5) Ana Bilim Dalları, doktora düzeyinde ise daha çok Sosyoloji (5) ve Siyaset Bilimi (4) Ana Bilim Dalları bünyelerinde çalışıldığını ifade etmek mümkündür. Diğer taraftan kesişimsellik konusunun lisansüstü düzeyde sayıca az da olsa Psikoloji, Uluslararası İlişkiler, Coğrafya, Hukuk, İşletme, Eğitim Bilimleri, Batı Dilleri ve Edebiyatları, Çeviribilim, Grafik ve İletişim Çalışmaları Ana Bilim Dalları gibi birbirinden farklı ve çok geniş bir yelpazedeki akademik birimlerde çalışıldığını görülmektedir.

Tablo 4: Lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı

Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Y. Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Sosyoloji	7	5	12	22
Siyaset Bilimi/ Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	2	4	6	11
Kadın Çalışmaları	5		5	9
Sosyal Hizmet	2	2	4	7
Felsefe /Felsefe ve Din Bilimleri	3	1	4	7
Kültürel Çalışmalar/İncelemeler	3		3	5
Psikoloji	2		2	4
Uluslararası İlişkiler	2		2	4
Coğrafya	1	1	2	4
Hukuk/Kamu Hukuku	1	1	2	4
İşletme	2		2	4
Eğitim Bilimleri		2	2	4
Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü	1		1	2
Amerikan Kültürü ve Edebiyatı	1		1	2
İngiliz Dili ve Edebiyatı	1		1	2
Batı Dilleri ve Edebiyatları	1		1	2
Grafik	1		1	2
İletişim Çalışmaları/ Radyo Tv ve Sinema	1	1	2	4
Kent Çalışmaları	1		1	2
Çeviribilim		1	1	2
Toplam	37	18	55	100%

İncelenen lisansüstü çalışmaların yazım diline göre dağılımını gösteren Tablo 5'e bakıldığında, kesişimsellik konusunda hazırlanan tezlerin ağırlıklı olarak (%56) Türkçe dilinde yazıldığı görülmektedir. Ancak alanda hazırlanan çalışmalarda İngilizce olarak yazılan tezlerin oranı (%44) da oldukça yüksek düzeydedir. Sabancı Üniversitesi (5), Boğaziçi Üniversitesi (4), Orta Doğu Teknik Üniversitesi (3), İstanbul Bilgi Üniversitesi (3), Hacettepe Üniversitesi (2) Anadolu Üniversitesi (1), Kocaeli Üniversitesi (1), İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi (1) ve Yaşar Üniversitesi (1) İngilizce tezlerin hazırlandığı üniversitelerdir. Bu bakımdan Sabancı ve Boğaziçi Üniversitelerinin nispeten önde olduğu söylenebilir. İngilizce olarak hazırlanan tezlerin devlet ve vakıf üniversitelerindeki dağılımı oran bakımından birbirini dengelemektedir.

Ancak ülke genelindeki devlet üniversitelerinin oranına⁴ (%64) göre bir değerlendirme yapılacak olursa, kesişimsellik kavramının vakıf üniversitelerinde oransal olarak (%47) daha fazla çalışıldığı ifade edilebilir. İngilizce olarak hazırlanan tezlerden 3 tanesi de yurt dışındaki üniversitelerde tamamlanmıştır (Bkz. Tablo 2).

Tablo 5: Lisansüstü tezlerin yazım diline göre dağılımı

Dil	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Türkçe	20	11	31	56
İngilizce	17	7	24	44
Toplam	37	18	55	100%

Kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerde tercih edilen araştırma yöntemlerinin dağılımına bakıldığında (Tablo 6) konuyla ilgili hazırlanan çalışmaların neredeyse tamamının (%96) nitel araştırma yöntemleri kullanılarak hazırlandığı görülmektedir. Bununla birlikte yalnızca 1 adet yüksek lisans tezinde nicel yöntem (Üsten, 2018), 1 adet doktora tezinde (Şafak Uzun, 2019) ise hem nicel hem de nitel (karma) araştırma yöntemi birlikte kullanılmıştır. Bu iki istisna dışında konuyla ilgili hazırlanan tezlerin tamamında araştırmacılar tarafından nitel araştırma yöntemleri tercih edilmiştir. Tezlerde nitel araştırma yöntemlerinin kullanılmasının doğal bir sonucu olarak veriler çoğunlukla görüşme (derinlemesine/odak grup görüşmesi), literatür taraması ve doküman incelenmesi yöntemleri kullanılarak elde edilmiştir.

Tablo 6: Lisansüstü tezlerde tercih edilen araştırma yöntemi⁵

Yöntem	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Nitel	36	17	53	96
Nicel	1		1	2
Karma (Nicel+Nitel)		1	1	2
Toplam	37	18	55	100%

Lisansüstü çalışmaların veri toplama ve analiz tekniklerine göre dağılımına bakıldığında (Tablo 7), incelenen lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunda (%63) görüşme/mülakat tekniği kullanılarak veri toplandığı görülmektedir. Araştırmacılar konu bağlamında veri toplarken daha çok yorumsamacı

⁴ 2023 yılı itibarıyla Türkiye’de faaliyet yürüten 204 üniversite rektörlüğü bulunmaktadır. Bunların 75 tanesi vakıf üniversitesi iken, geri kalan 129 tanesi ise devlet üniversitesidir (YÖK, 2023).

⁵ Tezlerin yöntem bilgileri, çalışmaların yöntem kısımlarında belirtilen ifadelerle göre tasnif edilmiştir.

paradigma⁶ çerçevesinde nitel veri toplamaya özen göstermişlerdir. Araştırmalarda tercih edilen veri toplama teknikleri çerçevesinde, araştırmacılar açısından inceleme nesnesinin genel geçer kuramlarla açıklanmaya çalışılmasından ziyade, odağa alınan sorunun anlaşılması ve sorunu yaşayan bireylerin anlam dünyasına nüfuz etme çabası önem taşımıştır. Aynı kategoride sınıflandırdığımız veri toplama tekniklerinden “literatür taraması” ve “doküman/içerik analizi” tekniklerinin toplam içerisindeki payı ise %33’tür. Bunların dışında çalışmada yalnızca anket ve ölçek aracılığıyla nicel veri toplayan bir adet yüksek lisans çalışması (Üsten, 2018) ile anket ve derinlemesine görüşme tekniğini birlikte kullanan bir adet doktora çalışması (Şafak Uzun, 2019) bulunmaktadır.

Tablo 7: Lisansüstü çalışmaların veri toplama ve analiz tekniklerine göre dağılımı

Veri Toplama Teknikleri	Y. Lisans	Doktora	Toplam	Yüzde (%)
Literatür Tarama/Doküman Analizi	14	4	18	33
Görüşme/Mülakat	22	13	35	63
Nicel (Anket+Ölçek)	1		1	2
Karma (Anket + Görüşme)		1	1	2
Toplam	37	18	55	100%

Tablo 8, kesişimsellik konusunda hazırlanan lisansüstü tezlerin konu bazlı dağılımlarını göstermektedir. Tabloya bakıldığında “Göç/Göçmenler/Sığınmacılar” başlığının en fazla çalışılan (%22) tema olduğu görülmektedir. 2011 yılında Türkiye’nin güneydoğu komşusu Suriye’de başlayan toplumsal hareketlerin iç savaşa dönüşmesinin ardından başlayan uluslararası göç dalgası ile yaklaşık 3,5 milyon Suriyeli sığınmacı Türkiye’ye akın etmiştir. Bu tarihten sonra Türkiye’nin bütün şehirlerinde sığınmacı nüfusu giderek artmış ve sığınmacı nüfusu özellikle ülkenin büyükşehirlerinde yoğunlaşmıştır. Ülkenin bütününe yayılan sosyal dokudaki bu dramatik değişim elbette Türkiye’nin toplumsal yapısını da derinden etkilemiş, son yıllarda Suriyeli sığınmacılara yönelik siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlar da kamuoyunda sıklıkla tartışılır hale gelmiştir. Toplumsal yaşamda sığınmacılardan kaynaklı çeşitli problemlerin tartışılması noktasında akademik camiadaki yansımalar da çeşitlenmiştir. Bu anlamda temelde sosyal bilimlerin alt disiplinlerinin bünyesinde olmak üzere Suriyeli sığınmacılara yönelik akademik çalışmaların sayısı da giderek artmıştır. Kesişimsellik kavramı ile ilgili lisansüstü çalışmalarda da Suriyeli sığınmacılar meselesinin konu bazında en çok çalışılan temalardan olması bu bakımdan şaşırtıcı değildir. Bu çalışmalarda

⁶ Yorumsamacı paradigma, pozitivist paradigmanın aksine toplumsal işleyişi açıklamaya çalışmak yerine anlama kavramına vurgu yapar ve toplumsal anlayışı kavrayabilmek için onun arka planındaki anlama bakılması gerektiğini savunur. Yorumsamacı yaklaşıma göre bireyin davranışını kavramak için bireyin anlayış yapısını yorumlayarak irdelemek gerekir. Başka bir deyişle yorumsamacı yaklaşım bireysel eylemin arkasında yatan anlamın önemine dikkat çeker (Kaya, 2019, s. 278). Tarihsel toplumsal gerçeklik alanında doğa bilimsel genel yasalar aranmamalıdır. Yorumsamacı paradigmatmaya göre toplumda var olan süreçler bireysel eylem, ilişki ve etkileşimler temelinde anlaşılmalıdır (İnal, 1994, s. 221; Dikeçliçil, 2002, s. 111).

genel olarak 2011 sonrasında Suriye'den Türkiye'ye göç eden kadınların toplumsal cinsiyet temelinde maruz kaldıkları ayrımcılıklara (çalışma hayatında ve sosyal yaşamda karşılaşılan kültürel engeller, kültürel/toplumsal ve cinsel şiddet, tercüman sorunu, barınma ve sağlık hizmetlerine erişim problemleri vb.) odaklanılmıştır. Suriyeli sığınmacıları merkeze alan çalışmalar haricinde göç temalı tezlerde yurtdışında yaşayan Türk ve Müslüman göçmenler (Sarığöl, 2013; Durutürk, 2018a) ile yurt dışından Türkiye'ye göç eden Türklerin karşılaştığı ayrımcılıkları irdeleyen çalışmalar (Apaydın, 2022) dikkat çekmektedir.

Tablo 8: Lisansüstü tezlerin konulara göre dağılımı

Konu	Y. Lisans (Y)	Doktora (D)	Top.	(%)
Göç/Göçmenler/Sığınmacılar	Y(3,10,13, 17, 22,23,24, 31)	D (9,10,14,17)	12	22
Çalışma Hayatı/Meslekler	Y(5,21,32)	D(1,5,11,18)	7	13
Edebiyat /Sanat Eseri İncelemeleri	Y(8,25,28,30)	D(3,13)	6	11
Feminist Teori/İslami Feminizm	Y(7,12,18,19,37)	-	5	9
Sakatlık/Engellilik	Y(11,20)	D(7,16)	4	7
Kimlik/Etnisite	Y(1,2, 16)	D15	4	7
Kadınların Mekân Deneyimleri	Y36	D12	2	4
LGBT/Ku(y)ir Bireyler	Y(14,35)	-	2	4
Namus Cinayetleri-Kadın Hakları	Y7	D8	2	4
Medya/Sosyal Medya	Y(26,27)	-	2	4
Sınır Bölgelerinde Ekonomik Eşitsizlikler	-	D2	1	2
Başörtülü Yoksul Kadınlar	-	D4	1	2
Sivil Toplum Kuruluşları	Y9	-	1	2
Yetim Anneler	Y15	-	1	2
Ordu-Askerlik-Vicdani Ret	-	D6	1	2
Psikiyatrik Hastalıklar	Y33	-	1	2
Eğitimli Kadınların Menopoz Deneyimleri	Y29	-	1	2
Kadın Girişimciler	Y34	-	1	2
Toplumsal Hareketler	Y6	-	1	2
Toplam	37	18	55	100%

Göç ve göçmen temasını merkeze alan söz konusu çalışmalardan başka kadınların mesleki ortamlarda maruz kaldığı ayrımcılıklara odaklanan çalışmalar (Şafak Uzun, 2019; Hassen, 2022) ile edebiyat/sanat eserlerinin (Göksu, 2021; Karakaya Cankurt, 2022) kesişimsellik kavramı bağlamında incelenmesi

lisansüstü çalışmalar içerisinde oransal olarak daha çok yer tutmaktadır. Feminist teoriye katkısı haricinde meslekler sosyolojisi açısından da kıymetli bulgulara ulaşan söz konusu çalışmaların gelecekte hazırlanması planlanan çalışmalara kaynak teşkil edeceği açıktır. Söz konusu çalışmalarda Türkiye’de çalışma hayatındaki kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin yanında mesleklerini icra ederlerken “etnisite, ideoloji, din, yaş ve statü gibi farklı sosyo-demografik özellikleri ve kimlikleri” nedeniyle de katmanlı eşitsizliklere muhatap oldukları iddia edilmektedir. Kesişimsellik bağlamında hazırlanan İslami Feminizm (Fırat, 2022), Sakatlık/Engellilik (Kenter, 2018), Kürt Kadınlar bağlamında etnisite (Çağlayan, 2011), Yetim Anneler (Gerçek, 2019) ve LGBT/Ku(y)ir bireyler (Alkan, 2022) temalı çalışmalar ise konuyla ilgili dikkat çeken diğer çalışmalardır.

SONUÇ

İnceleme sonucunda Türkiye üniversitelerinde kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerin neredeyse tamamının (%96) nitel araştırma yöntemleri kullanılarak tamamlandığı görülmektedir. Tez çalışmalarında veri toplama tekniği olarak ise büyük oranda (%63) derinlemesine görüşme/mülakat tekniği kullanılmıştır. Araştırmacıların yöntem ve veri toplama tekniği tercihlerinde daha önce ifade edildiği üzere yorumsamacı/yorumcu paradigmanın benimsenmesi etkili olmuştur. Bu anlamda lisansüstü tezleri hazırlayan araştırmacılar inceledikleri sorun alanlarıyla ilgili elde ettikleri araştırma bulgularını nicel/sayısal verilerle genelleştirmek ve bu genellemeler üzerinden genel geçer kuramsal açıklamalara varmak yerine söz konusu sorun alanlarını gözlemlemeye ve sorunlu bireyleri anlamaya ağırlık vermişlerdir. Dolayısıyla kesişimsellik olgusu bağlamında ortaya konulan lisansüstü tezlerde olguların açıklanmasından ziyade o olguyu anlama çabasının hâkim olduğu görülmektedir.

Türkiye’de kesişimsellik kavramıyla ilgili hazırlanan tez konuları içerisinde en yüksek oran %22 ile “Göç/Göçmenler/Sığınmacılar” başlığına aittir. Çalışmaların hepsi için geçerli olmamakla birlikte, Türkiye’nin son on yılda yaşadığı Suriyeli sığınmacı olgusunun araştırmacıların konu tercihlerini belirli oranda etkilediği söylenebilir. Batı literatüründe kesişimsellik olgusunun ortaya çıkışını genel olarak Batılı toplumsal yapılarda belirli bir ırka/etnik/dini gruba (örneğin siyahiler ve Yahudiler) yönelik tepkiyle ilişkilendirmek mümkündür. Türkiye özelinde ise geleneksel olarak ırkçılık tartışmaları Batılı ülkelerden farklı bir mahiyete sahiptir. Bu açıdan örneğin “siyahi feminizm” ve “Anti-Semitizm” kavramlarına Türkiye’deki toplumun büyük çoğunluğunun aşina olduğu söylenemez. Aynı şekilde, “beyaz ırkın üstünlüğü” ve “saf ırk yaratma projesi” gibi tartışmaların Türkiye’nin sosyal dokusunda veya ulusal akademik literatürde karşılığı yoktur. Ancak son dönemlerde kesişimsellik bağlamında hazırlanan lisansüstü çalışmalarda olgunun daha ziyade göç/göçmen/sığınmacı temalarıyla ağırlık kazanması yeni bir duruma işaret etmektedir. Bu bakımdan son yıllarda Suriyeli ve Afgan sığınmacılar özelinde ortaya konulan kimi

söylemler Türkiye’de sosyolojik olarak daha önce karşılaşılmayan türden ırkçı bir bakış açısının yaygınlaşmasına bağlanabilir. Bu türden bir bakış açısı ise gelecekte ırk temelli yaşanması muhtemel bir takım katmanlı eşitsizliklerin (Suriyeli ve Afgan işçilerin gayri resmi olarak ve uygunsuz koşullarda çalıştırılması, Suriyeli kadınların tecavüze uğraması ve öldürülmesi, sığınmacı çocukların dilendirilmesi, bireysel maddi yardımlar sırasında sığınmacıların dışlanarak öncelikle Türk vatandaşlarının tercih edilmesi vb.) gittikçe artacağına sinyallerini vermektedir. Bu anlamda son on yılda yoğun bir göçle karşı karşıya kalan toplumsal yapıda Suriyeli ve Afgan sığınmacılara yönelik negatif bakış açısının giderek artması halinde, mevcut sosyal psikolojinin gelecekte de bazı siyasal sorunlara (etnik çatışma potansiyeli) ve yeni sosyal eşitsizliklere yol açması kaçınılmaz hale gelebilir.

İncelenen lisansüstü tezler içerisinde göç ve sığınmacı olguları haricinde kadınların çalışma hayatı ve mesleki sorunlarına eğilen çalışmalar (%13) ile kesişimsellik olgusunu edebiyat/sanat eserlerinin analizi (%11) üzerinden okuyan çalışmalar oransal olarak diğerlerinden ayrılmaktadır. Bu konulardaki çalışmalar siyaset sosyolojisi dışında meslekler sosyolojisi ve edebiyat sosyolojisi açısından da özgün ve oldukça kıymetlidir. Kesişimsellik kavramını teorik düzeyde inceleyen ve olguyu Türkiye özelinde güncel gelişmeler (Başörtüsü meselesi ve İslami feminizm kavramı) üzerinden tartışan çalışmalar da dikkat çekicidir. Ancak inceleme kapsamında en dikkat çekici bulgulardan birisi, Türkiye’de son yıllardaki sosyo-politik tartışmaların değişmeyen öznelere birisi olan “LGBT/Ku(y)ir” bireylere dair hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarının üniversiteler bünyesinde tamamlanabilmiş olmasıdır. Kesişimsellik olgusunu yetim annelerin maruz kaldığı ayrımcılıklar, zorunlu ve genel askerlik olgusunun vicdani ret düşüncesi bağlamında eleştirisi ile psikiyatrik hastaların yaşadığı katmanlı eşitsizlikler üzerinden analiz eden lisansüstü tez çalışmaları kavramla ilgili özgün konular olarak zikredilmelidir. Her ne kadar kesişimsellik kavramı üzerine hazırlanan lisansüstü tez literatüründeki toplam çalışma sayısı oldukça yetersiz olsa da, gelecekte kavramla ilgili tez hazırlamayı planlayan araştırmacıların Türkiye özelinde daha çok çalışılan “göç/göçmenler/sığınmacılar” gibi konu başlıkları yerine nispeten daha az çalışılan (etnik kimlik veya din/mezhepsel kimlik temelli kesişimsellikler) özgün konulara yönelmeleri kesişimsellik kavramıyla ilgili lisansüstü literatürün zenginleşmesi açısından faydalı olacaktır.

YAZAR BEYANI / AUTHOR STATEMENT

Araştırmacı(lar) makaleye ortak olarak katkıda bulunduğunu bildirmiştir. Araştırmacı(lar) herhangi bir çıkar çatışması bildirmemiştir.

KAYNAKÇA

- Afyonoğlu, M. F. (2020). Sosyal çalışmada kesişimsellik. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(2), 699-725. doi: 10.33417/tsh.689618.
- Alkan, S. (2022). *Ankara kentinde ku(y)ir görünürlüğü ve ku(y)ir mekân* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bell, H. (2016). *Feminizm herkes içindir* (Çev: A. Yıldırım). İstanbul: Bgst Yayınları.
- Birgili, B., & Seggie, F. N., & Oğuz, E. (2021). The trends and outcomes of flipped learning research between 2012 and 2018: A descriptive content analysis. *Journal of Computers in Education*, 8, 365-394.
- Boyacıoğlu, M. E. (2017). *Intersectionality, radicalism, identity, and community: An ethnographic case study of animal activist organizing in Canada* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Brock University St. Catharines, Ontario.
- Burgan, E. (2015). İlk kültürel geçiş çuval ise: Erkeklik ve et yemenin kesişimselliğinde bilimsel anlatıların kuruluşu. *Fe Dergi*, 7(2), 34-47.
- Collins, P. H. (1989). The social construction of black feminist thought. *Common Grounds and Crossroads: Race, Ethnicity, and Class in Women's Lives*, 14(4), 745-773.
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A Black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory, and antiracist politics. *University of Chicago Legal Forum*, 1989(1), 139-167.
- Crenshaw, K. (1991). Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color. *Stanford Law Review*, 43(6), 1241-1299.
- Çağlayan, H. (2011). *Exploring the intersections: Subordination and resistance among Kurdish women in Aydınli, Tuzla* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sabancı Üniversitesi, İstanbul.
- Çaha, Ö. (2017). *Sivil kadın*. Ankara: Savaş Yayınevi.
- Çakır, S. (2010). Feminizm: Ataerkil iktidarın eleştirisi. B. Örs (Ed.), *19. yüzyıldan 20. yüzyıla modern siyasal ideolojiler* (s. 413-476) içinde. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çayır, E. (2017). *An uphill battle: Psychosocial health and selfcare among advocates who work against genderbased violence in south carolina* (Yayımlanmamış doktora tezi). South Carolina State University, South Carolina.
- Davis, K. (2008). Intersectionality as buzzword: A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful. *Feminist Theory*, 9(1), 67-85.
- Dikeçligil, B. (2002). Sosyolojide metodolojik farklılaşma ve metodlar arası işbirliği. III. *Ulusal Sosyoloji Kongresi Dünyada ve Türkiye'de Farklılaşma Çatışma ve Bütünleşme-II*. (ss.97-127). Ankara: Sosyoloji Derneği.

- Dinçer, S. (2018). Content analysis in scientific research: Meta-analysis, meta-synthesis, and descriptive content analysis. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 7(1), 176-190.
- Durutürk, B. (2018a). *Intersectionality, politics of identity, gender: Civil society organizations in France* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Durutürk, B. (2018b). Feminizm ve çokkültürlülük arasındaki ilişki üzerine bir inceleme. *Bilgi*, 20(2), 76-90.
- Fırat, S. (2022). *Fenomenolojik bakışla Türkiye’de İslami feminizm* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Gerçek, Ş. (2019). *Yetim annelerin kesişimsellik bağlamında mitlere bakış* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Göksu, T. (2021). *Adrienne Kennedy'nin funnyhouse of a negro ve the owl answers adli oyunlarında kesişimsellik* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Güneş, A. (2017). *Honour killings in Turkey: Women’s rights, feminist approaches and domestic legislation at crossroads* (Yayımlanmamış doktora tezi). Brunel University, London.
- Hassen, F. (2022). *Intersectionality and horizontal inequality: A study on Ethiopian public school setting / Kesişimsellik ve yatay eşitsizlik: Etiyopya devlet okulu ortamı üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış doktora tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- İnal, K. (1994). Sosyolojik açıdan yorumcu paradigma ve eğitime uygulanması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 27(1), 219-242.
- Karakaya Cankurt, H. (2022). *Kesişimsellik kuramı bağlamında Adua ve Oltre Babilonia romanlarında baskının temsilleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, F. (2019). Yorumsamacı yaklaşımda anlama kavramının önemi ve pozitivism eleştirisi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 271-280.
- Kenter, B. L. (2018). *Understanding oppression and exploitation through disability: Intersectionality, surplus populations, and radical needs* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- MacKinnon, A. C. (2003). *Feminist bir devlet kuramına doğru*. (Çev: T. Yöney ve S. Yücesoy). İstanbul: Metis Yayınları.
- McCall, L. (2005). The complexity of intersectionality. *Signs*, 30(3), 1771-1800.
- Nash, J.C. (2008). Re-thinking intersectionality. *Feminist Review*, 89(1), 1-15.
- Nash, J.C. (2011). Home truths on intersectionality. *Yale JL & Feminism*, 23(2), 445-470.
- Prins, B. (2006). Narrative accounts of origins: a blind spot in the intersectional approach. *European Journal of Women’s Studies*, 13(3), 277-90.

- Sarıgöl, P. (2013). *Kesişimsellik teorisi bağlamında kadın deneyimleri: Almanya'daki Türkiyeli göçmen kadınlar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Savran, G. A. (2019). *Kadın emek tarih: Diyalektik bir feminizm için*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Shields, S.A. (2008). Gender: An intersectionality perspective. *Sex Roles*. 59(5-6), 301-311.
- Showden, C. R. (2009). What's political about the new feminisms? *Frontiers: A Journal of Women Studies*. 30(2), 166-198.
- Şafak Uzun, A. M. (2019). *Kesişimsellik bağlamında akademik alanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin analizi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tokdoğan, N. (2013). Hak haberciliğinde temel bir uğrak: Kadın odaklı habercilik ve JİNHA örneği. *Mülkiye Dergisi*, 37(3), 9-36.
- Ültay, E., & Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*. (10), 188-201.
- Üsten, E. (2018). *Gendered perceptions of threat from immigrant minorities: A social psychological analysis of prejudice against Syrians in Turkey* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Vatandaş, C. (2011). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *Istanbul Journal of Sociological Studies*. (35), 29-56.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK. (2023). *Yükseköğretim kurulu yükseköğretim bilgi sistemi*. <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden erişildi.

EK: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN KRONOLOJİSİ

A-) DOKTORA TEZLERİ

- D1- DEMİRULUS, P (2013). Dinsel rol gerilimi: Kadın din eğitimcilerinin kadınla ilgili din algıları üzerine sosyolojik bir araştırma (İzmir- Van örneği), Atatürk Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı.
- D2- LATİFE AKYÜZ (2013). Ethnicity and gender dynamics of living in borderlands: The case of Hopa-Turkey / Sınır bölgelerinde yaşamın etnik ve toplumsal cinsiyet dinamikleri: Hopa-Türkiye örneği, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- D3- NEVİN ARVAS (2016). Hollywood sinemasında öteki sorunsalı bağlamında Müslüman kimliği temsili, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema Ana Bilim Dalı.
- D4- TUĞBA METİN AÇER (2017). Başörtülü yoksul kadınların ötekisi: Esenler örneği, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.

- D5- EBRU ÇAYIR (2017). An Uphill Battle: Psychosocial Health and SelfCare among Advocates who work Against GenderBased Violence in South Carolina / Yokuş Yukarı Bir Savaş: Güney Carolina'da Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı Çalışan Avukatlar Arasında Psikososyal Sağlık ve Kişisel Bakım, South Carolina State University / Yurtdışı Enstitü.
- D6- DOĞU DURGUN (2017). Breaking the rifles: Conscientious objection to military service in Turkey and in İsrail / Silahları kırmak: Türkiye ve İsrail'de askerlik hizmetine vicdani ret, Sabancı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı.
- D7- FATMA KAHRAMAN GÜLOĞLU (2017). Kesişimsel yaklaşımla engellilik ve toplumsal cinsiyet (Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye karşılaştırması), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- D8- AYŞE GÜNEŞ (2017). Honour killings in Turkey: Women's rights, feminist approaches and domestic legislation at crossroads / Türkiye'de namus cinayetleri: Kadın hakları, feminist yaklaşımlar ve iç mevzuat dönüm noktasında, Brunel University London, Yurtdışı Enstitü, Hukuk Ana Bilim Dalı.
- D9- BİLGE DURUTÜRK (2018). Intersectionality, politics of identity, gender: Civil society organizations in France / Kesişimsellik, kimlik politikaları, toplumsal cinsiyet: Fransa'da sivil toplum örgütleri, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- D10- MELİHA FUNDA AFYONOĞLU (2019). Konya'da yaşayan Suriyeli kadınların sorun ve ihtiyaçlarıyla şekillenen şiddet deneyimi: Kesişimsellik perspektifinden bir sosyal çalışma değerlendirmesi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı.
- D11- AYŞENUR MERVE ŞAFAK UZUN (2019). Kesişimsellik bağlamında akademik alanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin analizi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- D12- GÜLDANE MİRİOĞLU (2019). Balıkesir kentinde kadınların kamusal mekân kullanımı: Feminist bir perspektif, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı.
- D13- BÜŞRA YAMAN TOPAÇ (2020). Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri (1970-1980), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeviribilim Ana Bilim Dalı.
- D14- MELANIE WEIßENBERG (2021). German-Turkish women's transnational practices and belonging at intersecting social divisions / Alman-Türk kadınların toplumsal bölmelerindeki çok uluslu işleri ve aidiyet, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Lisansüstü Programlar Enstitüsü, Siyaset Bilimi Bilim Dalı.
- D15- FATMA İLKNUR AKGÜL (2021). Roman kadınlarında toplumsal cinsiyet ve katılım: İzmir örneği, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı.
- D16- KİBAR SEYHUN SARI (2021). Görme engellilerle baskı karşıtı uygulama: Kesişimsel perspektif temelinde niteliksel bir araştırma, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı.
- D17- MUHAMMED SİNAN KARABIYIK (2022). Toplumsal eşitsizlikler kesişimindeki Afgan kadınların uluslararası zorunlu göç deneyimleri, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.

D18- FERHAN HASSEN (2022). Intersectionality and horizontal inequality: A study on Ethiopian public school setting / Kesişimsellik ve yatay eşitsizlik: Etiyopya devlet okulu ortamı üzerine bir araştırma, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı.

B-) YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

Y1- HÜLYA ÇAĞLAYAN (2011). Exploring the intersections: Subordination and resistance among Kurdish women in Aydın, Tuzla / Kesişimsellikler üzerine: Aydın, Tuzla'da Kürt kadınların maduniyet ve direnişi, Sabancı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.

Y2- DİLŞAH PINAR ENSARİ (2012). At the crossroads of education and politics: Kurdish women students in Istanbul / Eğitim ve siyasetin kavşağında: İstanbul'da okuyan Kürt kadın öğrenciler, Sabancı Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Kültürel Çalışmalar Ana Bilim Dalı.

Y3- PINAR SARIGÖL (2013). Kesişimsellik teorisi bağlamında kadın deneyimleri: Almanya'daki Türkiyeli göçmen kadınlar, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı.

Y4- SELİN KARAR TEMİZKAN (2016). Changing paradigms of gender roles and sexuality in education in Turkey: New directions, gaps and suggestions / Türkiye eğitiminde toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsellik değişen paradigmlar: Yeni yönler, boşluklar ve öneriler, Sabancı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü Ana Bilim Dalı.

Y5- CANSU DAYAN (2016). Gender and women's studies: Situated academic marginalization / Toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları: Konumlandırılmış akademik marjinallik, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Ana Bilim Dalı.

Y6- NURTEN ÇEVİK (2017). “Everything or nothing, all of us or none”: Emotional articulation of different subjectivities in Gezi Park protests / “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz”: Gezi Park protestolarında farklı öznel kimliklerin duygusal ifadelendirilmesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı.

Y7- DAMLA ALVER (2017). Türkiye'de yapılan kadın haklarıyla ilgili iki araştırmanın feminist metodoloji açısından incelenmesi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı.

Y8- EZGİ İLİMEN (2017). Feminist activist politics and sisterhood in the life narratives of Audre Lorde and June Jordan / Audre Lorde ve June Jordan'ın yaşam anlatılarında feminist aktivist politikalar ve kardeşlik, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı.

Y9- MEHMET EMİN BOYACIOĞLU (2017). Intersectionality, radicalism, identity, and community: An ethnographic case study of animal activist organizing in Canada / Kesişimsellik, radikalizm, kimlik ve topluluk: Kanada'da örgütlenen hayvan aktivistlerine ilişkin etnografik bir vaka çalışması, Brock University St. Catharines Ontario, Yurtdışı Enstitü.

Y10- EZEL ÜSTEN (2018). Gendered perceptions of threat from immigrant minorities: A social psychological analysis of prejudice against Syrians in Turkey / Göçmen azınlıklara karşı cinsiyete bağlı tehdit algısı: Türkiye'deki Suriyelilere karşı önyargı üzerine sosyal psikolojik bir analiz, Yaşar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Ana Bilim Dalı.

- Y11- BALAM NEDİM KENTER (2018). Understanding oppression and exploitation through disability: Intersectionality, surplus populations, and radical needs / Baskı ve sömürüyü sakatlık üzerinden anlamak: Kesişimsellik, artı nüfuslar ve radikal ihtiyaçlar, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı.
- Y12- BEYHAN TAYAT ORMAN (2018). Feminist teoride özne sorunu, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı.
- Y13- ÖZGE DUMAN (2018). Almanya'da yaşayan Alevi göçmenler, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- Y14- ALİ YILDIRIM (2018). Reconsidering the negotiation among intersecting identities: LGBT+ Alevis in Istanbul / Kesişen kimlikler arasındaki müzakereyi yeniden düşünmek: İstanbul'daki LGBT+ Aleviler, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kültürel İncelemeler Ana Bilim Dalı.
- Y15- ŞEHADET GERÇEK (2019). Yetim annelerin kesişimsellik bağlamında mitlere bakış, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı.
- Y16- HAZAL OĞUZ (2019). Siyahi mücadele bağlamında Angela Davis'in hayatı ve kuramı arasındaki bağ, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- Y17- CANAN UÇAR (2019). Syrian women in Antep: Labor, forced migration and violence / Antep'te Suriyeli kadınlar: Emek, zorunlu göç ve şiddet, Boğaziçi Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü.
- Y18- TUĞBA BAYKAL (2019). A debate on the constitution of subject in feminist theory and politics / Feminist teori ve politikada özne inşasına dair bir tartışma, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Y19- AZİZ ARDIÇ (2020). Kimlik politikalarını kesişimsellik kavramı üzerinden yeniden düşünmek, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı.
- Y20- HAKAN DEMİRCİOĞLU (2020). Yoksulluk ve engelliliğin kesişimselliği: Büyükçekmece örneği, Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı.
- Y21- MÜNEVVER BÜŞRA POLAT (2020). Intersectionality of gender pay gap: The case of female knowledge workers employed in Turkey and Germany / Cinsiyete dayalı ücret eşitsizliğinin kesişimselliği: Türkiye ve Almanya'da çalışan kadın bilgi çalışanlarının durumu, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme (İngilizce) Ana Bilim Dalı.
- Y22- KÜBRA TUNA (2020). Yeni medyada Suriyeli sığınmacılara yönelik söylemin milliyetçilik, toplumsal cinsiyet ve vatandaşlık bağlamında analizi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- Y23- HÜLYA ŞAHİN ERBEKTAŞ (2020). Türkiye'ye zorunlu göçle gelen Suriyeli kadınların haklar ve toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamındaki deneyimleri, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.
- Y24- ROQAYA ALZAYANI (2020). Intersectionality of violence against women: Discrimination and gender-based violence against Syrians in Turkey / Kadına yönelik şiddetin kesişimselliği: Türkiye'de

yaşayan Suriyelilere karşı ayrımcılık ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Lisansüstü Programlar Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı.

- Y25- CANSU KARAMAN CENGİZ (2020). Dezavantajlı alanlarda farkındalık yaratıcı bir unsur olarak animasyonun kullanımı ve bir kısa film uygulaması, Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Grafik Ana Sanat Dalı.
- Y26- OGÜN AKAR (2020). Contextualizing Covid-19 related misinformation and disinformation: An intersectional approach to the infodemic / Covid-19'u dezenformasyon ve misenformasyon bağlamında inceleme: Yanlış bilgi salgınına kesişimsel bir yaklaşım, Sabancı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı.
- Y27- TÜLAY ÇELİK (2021). Küresel feminizmin Türkiye'ye yansımalarını medya üzerinden okumak, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Çalışmaları Ana Bilim Dalı.
- Y28- TANSEL GÖKSU (2021). Adrienne Kennedy'nin Funnyhouse of a Negro ve The Owl Answers adlı oyunlarında kesişimsellik, Atatürk Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı.
- Y29- NECLA GÜÇLÜ (2021). The intersectionality of age, gender, and body: A case study on educated women's menopause experiences / Yaş, toplumsal cinsiyet ve bedenin kesişimselliği: Eğitimli kadınların menopoz deneyimleri üzerine bir vaka çalışması, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Ana Bilim Dalı.
- Y30- HAZEL KARAKAYA CANKURT (2022). Kesişimsellik kuramı bağlamında Adua ve Oltre Babilonia romanlarında baskının temsilleri, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Batı Dilleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı.
- Y31- MERVE APAYDIN (2022). Göç deneyimleri ve kesişimsellik: Bursa'da yaşayan 1989 Bulgaristan göçmenleri üzerine nitel bir araştırma, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı.
- Y32- İPEK ÇOPUROĞLU (2022). Women nurses working on the front lines against COVID-19: A qualitative inquiry / COVID-19'a karşı ön saflarda çalışan kadın hemşireler: Nitel bir inceleme, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Ana Bilim Dalı.
- Y33- AYKUT OĞUZCAN KILIÇ (2022). Kesişimsellik bağlamında psikiyatrik hastalık ve toplumsal cinsiyet deneyimleri: Sosyal hizmet perspektifinden bir araştırma, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı.
- Y34- YUSUF ALPARSLAN DİBEK (2022). Toplumsal cinsiyet, girişimcilik ve yaş kesişiminde Türkiye'de kıdemli kadın girişimciliği üzerine nitel bir araştırma, Uşak Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı.
- Y35- SERENAY ALKAN (2022). Ankara kentinde ku(y)ir görünürlüğü ve ku(y)ir mekân, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı.
- Y36- GÖKÇE SEVLÜ (2022). Gaziantep evlerinden apartman dairesine: Kadınların mekânı deneyimleme pratikleri, Gaziantep Üniversitesi, Göç Enstitüsü, Kent Çalışmaları Ana Bilim Dalı.

Y37- SELİMA FIRAT (2022). Fenomenolojik bakışla Türkiye'de İslami feminizm, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı.